

Gimbernat, 2018 (**) 70, 7-8

EDITORIAL

EL CONGRÉS DE VIC DE 2018. L'HORA DEL RELLEU.

Aquest volum completa el segon llibre d'actes del XXè Congrés d'Història de la Medicina Catalana, reunit a Vic el dies 8 a 10 de juny d'enguany. Teníem el repte de completar les actes en aquest mateix 2018. El primer volum ha sortit el mes de juliol, un mes després d'acabat el congrés, i ara el segon abans d'acabar l'any. Cal agrair a molts congressistes no solament la qualitat dels treballs, sinó també que els hagin enviat de manera immediata, amb una millora notable del nivell tècnic i lingüístic, i s'han pogut lliurar a la impremta pràcticament sense correccions. Clar que no sempre ha estat així, però la proporció de treballs amb nivell correcte és ara bastant més alta que fa alguns anys.

També cal remarcar una tendència que creiem que ja s'ha consolidat: la participació creixent d'autors procedents de la mateixa ciutat i comarques on s'ha celebrat la reunió científica. El fet d'haver fixat una descentralització amb una reunió a Barcelona, seguida de dues en comarques, ha permès obtenir estudis d'aspectes més parcials i més delimitats en l'àmbit geogràfic. I d'altra banda insistir més en la referència de punts d'interès més local.

El proper Congrés, el número 21, l'any 2020, toca fer-lo altra vegada a Barcelona. Ha de ser un any de commemoracions de diversos centenaris en el camp de la medicina catalana, referits més a institucions que a persones. El primer cronològicament, i per la transcendència que ha tingut, fou la creació de l'Acadèmia de Medicina. L'empenta havia començat deu anys abans amb la fundació del Reial Col·legi de Cirurgia. En el seu temps van ser dos organismes bastant oposats, avui estan associats en el record, en un mateix edifici. Cal celebrar, amb tota la dignitat que mereix, el 250 aniversari de la creació de l'Academia Médico Práctica de Barcelona, que avui té la seu en l'edifici on hi hagué el Col·legi de Cirurgia.

El mateix 2020 s'escau un altre aniversari important, els cent anys de la creació de l'Institut de Fisiologia. Ha estat la institució més important en el camp de la recerca de la medicina catalana. Va ser imaginat i creat per la visió oberta d'August Pi Sunyer, el primer que va poder reunir un grup nombrós de deixebles amb projecció internacional.

Afectant ja més directament el nostre nucli hem de recordar que el juny de 1970 es va reunir, amb inici a Barcelona i final a Montpeller el primer Congrés d'Història de la Medicina Catalana. Quan el vàrem convocar no podíem suposar que al cap de cinquanta anys, mig segle, ja se n'haurien celebrat una vintena, amb continuïtat prou regular. I sobretot amb un nucli ben consolidat, tot i que petit però prou segur, amb el suport institucional de la Universitat de Barcelona i de l'Acadèmia de Medicina.

EL TEMPS DEL RELLEU

La revista Gimbernat porta ja trenta cinc anys. Són dos volums anuals, des del primer de 1984. Han sortit 70 números, amb el mateix equip directiu responsable, i amb poques diferències en el suport institucional. Sempre s'ha mogut en l'eix principal dels Congressos d'Història de la Medicina Catalana i del Seminari Pere Mata de la Universitat de Barcelona, creat l'any 1977 i adscrit al que aleshores era departament de Medicina Legal i Laboral i Toxicologia de la Facultat de Medicina. El departament ha anat canviant de noms però la unitat docent a que està lligat és la mateixa.

Al cap d'alguns anys, variant l'estructura organitzativa de la Universitat de Barcelona, el Seminari s'ha integrat també dins de la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya, compartint aleshores una doble vinculació: la Universitat i l'Acadèmia, que han assegurat el suport econòmic de les publicacions (llibres i revistes) del seminari.

Fa uns pocs anys ja es va decidir un relleu en la direcció, perquè tres dècades de direcció continuada d'una mateixa persona eren massa. Però la decisió, tot i que ja estava prevista, s'escaigué en un moment en que el director proposat, el Dr. Lluís Guerrero i Sala, que ja era director adjunt, membre numerari de la R. Acadèmia de Medicina, a més de la seva activitat assistencial, com a cirurgia vascular, estava sobrecarregat per altres activitat ciutadanes a Manresa. Arribat a la jubilació, li va aparèixer bastant de sobte un altre requeriment, que no podia refusar, la presidència del Congrés de Metges i Biòlegs de Llengua Catalana, que es recuperava així d'una tercera interrupció en la seva història que ja és centenària. Guerrero, responent al seu temperament i manera de fer, s'hi ha dedicat amb plena responsabilitat. La tasca ha estat molt eficaç però a costa d'un gran esforç i sacrifici personal. Ara, però, per l'any 2019, ja actuarà com a director efectiu amb l'eficàcia i cura que sempre ha demostrat en les tasques que fa.